

Socialistisk ugekommentar

- udsendt af SAPs Forretningsudvalg fredag den 4. april 2008.

Kapløbet mod EU-bunden

I december sidste år afsagde EU-domstolen den såkaldte "Vaxholm-dom". Heri blev det fastslået, at det var ulovligt, da svenske fagforeninger gennemførte en blokade mod det lettiske firma Laval, som udførte en skoleombygning i den svenske by Vaxholm. Ganske vist levede det lettiske firma ikke op til de løn- og arbejdsforhold, som var gældende for medlemmer af det svenske bygningsarbejderforbund i området. Men da de levede op til overenskomstens mindstekrav, var der i følge EU-domstolen ikke noget at komme efter.

Thi kendes for ret: Forbryder er den fagforening, som kæmper for, at et udenlandsk firma skal punge ud med mere end det absolutte minimum!

I torsdags den 3. april afsagde EU-domstolen en ny dom. Denne gang i den såkaldte Rüffert-sag. Her var udgangspunktet, at en polsk underleverandør til et fængselsbyggeri i den tyske delstat Niedersachsen havde aflønnet sine 53 bygningsarbejdere med 47 % af normallønnen i området. Det fik Niedersachsen til at idømme hovedleverandøren en bod, eftersom delstaten har en lovgivning, som kræver, at leverandører og underleverandører skal overholde de gældende overenskomster. Men EU-domstolen slog fast, at det ikke var lovligt, fordi der er andre firmaer i området, som ikke følger den overenskomstmæssige løn.

Thi kendes for ret: Forbryder er den offentlige myndighed, som stiller krav om, at deres leverandører og underleverandører skal leve op til overenskomsten!

Da Vaxholm-dommen blev afsagt, havde mange travlt med at hævde, at det var et isoleret skandinavisk problem. Det måtte man derfor finde en lokal løsning på. Efter Rüffert-dommen har mange nu travlt med at sige, at det er et særlig tysk problem.

Det er noget vrøvl. Om ikke andet så alene af den grund at i kraft af EUs indre marked så vil dårligere løn- og arbejdsforhold i et EU-land helt automatisk lægge et pres på løn- og arbejdsforholdene i andre EU-lande.

Derudover må ethvert tænkende menneske erkende, at der i de to EU-domme er en krystalklar logisk sammenhæng. Hvis et velfungerende indre marked med fri etableringsret og fri bevægelse for varer, arbejdskraft, kapital og tjenesteydelser skal sikres, så nytter det ikke noget, at firmaer, som udfører arbejde i et andet EU-land, skal tvinges til at have udgifter til løn- og arbejdsforhold, der er lige så store, som de i gennemsnit er for landets egne firmaer. Derfor slår domstolen fast at de kun behøver at leve op til det absolutte minimum, hvad angår selve lønnen.

Resultatet af dette er naturligvis et pres i retning af, at mindstelønnen reelt bliver maximum-lønnen. Men også at sociale ydelser i overenskomsterne, som ligger ud over lønnen (f.eks. pension og barsel), kommer under pres. Kapløbet mod EU-bunden er for alvor begyndt.

Egentlig er dette ikke særlig underligt. Det ligger jo i selve idéen om opbygningen af en kapitalistisk EU-stat med et stort indre marked, hvor løn- og arbejdsforhold er så dårlige, at de kan konkurrere med landene udenfor EU. Men om det får lov at ske, handler selvfølgelig ikke kun om idéer, men om magt. Hvis lønmodtagerpartierne og fagbevægelsen mobiliserer og siger fra, så er der en mulighed for at stoppe udviklingen.

I den sammenhæng påhviler der Socialdemokraterne og SF et kæmpeansvar. Især fordi de helt ukritisk har tilsluttet sig den nye Lissabon-traktat, hvoraf det klart fremgår at konfliktretten kun kan finde anvendelse ”i overensstemmelse med EU-retten” (artikel 28 i Chartret). Deri ligger en udtrykkelig anerkendelse af EU-domstolens ret til f.eks. at ulovliggøre Vaxholm-blokaden. De seneste EU-domme burde derfor få de to partier til at blokere for den endelige ratifikation i Folketinget af Lissabon-traktaten, indtil der er tilføjet nogle juridisk bindende formuleringer, som sikrer konfliktretten og medlemsstaternes ret til at forhindre social dumping.

Alle gode kræfter må i de kommende uger bidrage til at hjælpe Socialdemokraternes og SF’s ledelse med at komme på bedre tanker. Der er mange muligheder:

- Tag det op på SF’s landsmøde i midten af april.
- Støt den underskriftsindsamling for konfliktretten, som er igangsat af LO-Storbyerne og Faglig Ansvar (www.fingrenevaek.dk).
- Deltag i den faglige konference mandag den 21. april i København.
- Foreslå en udtalelse på din fagforenings-generalforsamling

Uden Socialdemokraterne og SF har Fogh ikke flertal i Folketinget for endelig godkendelse af Lissabon-traktaten. Hvis ikke de bruger den magtposition til at sikre konfliktretten og imødegå social dumping, så vil der for altid påhvile dem et tungt ansvar for at det igangværende kapløb mod EU-bunden får lov at fortsætte!

Socialistisk ugekommentar udsendes af SAPs Forretningsudvalg hver weekend. Hvis du er interesseret i at få den tilsendt direkte på mail kan du bestille den på sap@sap-fi.dk